

Anstændighed, personligt ansvar og blinde vinkler

- af *Christian Thorup Lund*

I disse liberale tider kommer det næppe som en overraskelse, at det skaber ubalance i et marked, når forbruget af en vare ikke alene er omkostningsfri, men også forøger ens moralske status. Det skal derfor anbefales, at der indføres brugerbetaling for de afledte omkostninger ved udlændingepolitikken, gerne med tilbagevirkende kraft, for at bringe ligevægt i efterspørgslen og dermed danne basis for en bæredygtig udlændingepolitik.

Forbruget af en stueren, human, anstændig, retfærdig og fair flygtningepolitik har i mange år været betydeligt i Danmark, og efterspørgslen er øjensynligt ikke svækket. Der indsamles med jævne mellemrum underskrifter til fordel for en liberalisering af flygtningepolitikken, og det argumentatoriske krudt hentes ofte i en personlig moralsk indignation. Desuden ønsker arbejdsgiverorganisationer igen i disse år en yderligere åbning for import af »hænder« (arbejdskraft), hvilket bakkes op af en bred vifte af politiske partier.

Som det er alle bekendt, er intet i denne verden gratis, og de fordelingspolitiske konsekvenser af udlændingepolitikken harmonerer ualmindeligt dårligt med opfattelsen af Danmark som et velfærdssamfund, hvor de bredeste skuldre angiveligt burde bære de tungeste byrder.

De kumulative økonomiske omkostninger ved udlændingepolitikken er uden diskussion massive, men omkostningerne kan ikke alene udregnes i kroner og ører. Den ovennævnte brugerbetaling er derfor heller ikke i første omgang tænkt som en økonomisk afgift. Der tænkes i stedet på fordelingen af en række afledte omkostninger ved udlændingepolitikken. F.eks., som det ikke overraskende er blevet påvist i Rockwoolfondens Pisa Etnisk-undersøgelse fra maj, en negativ

Christian Thorup Lund

indflydelse på danske elevers faglige udbytte af undervisningen i folkeskolen, når over 50 pct. i en klasse er af ikke-vestlig oprindelse.

Reaktionerne på Rockwoolfondens undersøgelse er symptomatiske og viser tydeligt, at de politiske partier og deres allierede hverken har ønske, vilje eller evne til at ændre på fordelingsbyrden. Der er ingen reel bekymring for de danske børn, der i går, i dag og i morgen har afholdt nogle af de afledte omkostninger ved deres udlændingepolitik.

Undervisningsminister Bertel Haarder (V), der repræsenterer en regering, der i juli nedsatte Ministerudvalget om Det Personlige Ansvar, »finder det overordentligt bekymrende, at godt 50 pct. af alle tosprogede elever stadig har funktionelle læsevanskeligheder«, men ministeren spiller ikke ord på de danske elever. Hos uddannelsesordfører Christine Antorini (A) finder man ligeledes en bekymring: »Hvis tosprogede børn skal have lige chancer som danske børn i livet, kræver det en meget bred politisk indsats«, men man finder dog lidt trøst hos socialdemokraten: »Det er først, når mere end halvdelen af børnene i en klasse er tosprogede, at det påvirker *de danske børns* læsefærdighed«. Det er således »afgørende, at de nye tiltag med at fordele tosprogede børn bedre på skoler med mange danske børn fortsætter, hvor der er klasser med langt mere end 50 pct. tosprogede børn.«¹

De tiltag, Antorini hentyder til, er geografisk afgrænsede, vage og uden reel effekt. Den socialdemokratiske tålmodighed afspejler en generel tendens hos dem, der bærer ansvaret for den førte udlændingepolitik. Den personlige indignation udløser ikke en vilje til selv at levere kanonføden til integrationens frontlinje og kampen for det multikulturelle samfund. Der er således grænser for anstændigheden. Desuden er det ikke blevet undersøgt, om koncentrationen af ikke-vestlige elever også indvirker uheldigt på f.eks. det sociale liv, kønsidentiteten og undervisningskulturen, men bekymringen i de små hjem går *ikke kun* på læsefærdigheder, som man foranlediges til at tro af Antorinis kommentar. Det er dog ganske sikkert, at problemet ifølge undersøgelsen ikke kan løses i København, for de ikke-vestlige elevers faglige udbytte af

¹ http://www.rff.dk/fileadmin/dokumenter/Danske_nyhedsbreve/Maj2007S.pdf.

Anstændighed, personligt ansvar og blinde vinkler

undervisningen forringes allerede ved en koncentration på 10 %. Man kan derfor ikke fordele sig ud af problemet i København. Desuden mangler Antorini at bekymre sig for de lige chancer i livet for danske børn, der er så uheldige, at deres forældre ikke fravælger de ramte skoler. Den mangel deler hun øjensynligt med sin partikammerat, Københavns Overborgmester, der har luftet tanken om at øge forældrebetalingen i privatskolerne, hvor formålet kun kunne være at bremse de mindre privilegerede danske elevers flugt fra hovedstadens folkeskoler.²

Reaktionen fra Det Radikale Venstre overrasker naturligvis heller ikke: »Det kan ikke nytte, at vi tror, at den eneste løsning er spredning af de to-sprogede elever. Frivillig spredning hvor det er hensigtsmæssigt, og hvor det sker i tæt samarbejde med forældrene er fin...«.³

Man finder ikke et eneste trøstende ord til – eller om – de danske børn, der har afholdt nogle af de afledte omkostninger for de seneste 25 års højspændte »cafe latte«-anstændighed. Hvis de radikale lader det ene ben hvile på deres retorik og det andet på deres praksis, så er bukserne ikke alene revnet: de radikales anstændighed er i frit fald, for de ønsker ikke at høste frugterne og konsekvenserne af deres praksis. Et passende slogan til næste valg kunne være: »De radikale har råd til anstændighed... fordi andre betaler prisen.«

I *Politikens* leder den 14. maj leveres et skoleeksempel på intellektuel ansvarsforflygtigelse:

Det har med rette vakt *bestyrtelse*, at en ny undersøgelse viser, at halvdelen af de tosprogede børn herhjemme forlader folkeskolen uden at have ordentlige læsekundskaber (...) Det er tidstypisk, at skandalen er afdækket med en indvandrevinkel. Det kunne også være dokumenteret ved at tage udgangspunkt i elevernes sociale og bolig-mæssige forhold (...) Der er heller ikke nogen grund til at forandre hverdagen dramatisk for det store flertal af elever og skoler, der ikke har problemet.

Resultatet af undersøgelsen kommer åbenbart som en overraskelse for *Politiken* (»bestyrtelse«), men det hindrer ikke avisen i at jonglere med konklusionen

² http://www.kbhbase.kk.dk/kbhbase/mn_6474.nsf/VisNyhedInternet?open&serial=14789848.

³ <http://www.radikale.dk/public/upload/Filer/PISA/Etnisk2005.pdf>.

Christian Thorup Lund

(»Det kunne også være dokumenteret...«). Som det er de fleste bekendt, er problemet importeret og meget sjældent alene socialt og boligmæssigt. Det påfaldende er dog ansvarsforflygtigheden. Problemet kan ifølge *Politiken* isoleres og eventuelt afhjælpes ad frivillighedens vej. Det er et bekvemt håb, uden hold i den virkelighed, vi befinder os i. Problemet er ikke nyt, og de mange, der har luftet deres moralske retorik ved festlige lejligheder, står stadig ikke i kø, når deres egne børn skal indmeldes i ghetto-skolerne. Derimod ønsker de forsat at indkassere en komparativ fordel til deres egen efterkommere, på bekostning af de ringest stillede børn i vort samfund.

De, der alene forholder sig til udlændingepolitikken som værdipolitik, er enten naive eller dybt kyniske. Således kunne det dokumenteres, at de ringest stillede grupper i vort samfund nærmest har monopol på afholdelse af de afledte omkostninger af udlændingepolitikken. Der er plads til en række undersøgelser med flere forudsigelige resultater.

Hidtil har *strukturel tvang* afstedkommet, at primært de ringest stillede danske børn har afholdt omkostningerne på skoleområdet. Det kan ikke karakteriseres som anstændigt eller solidarisk, og personer af borgerlig observans kan ikke under de nuværende tilstande hævde, at enhver skal svare sit, i det omfang de har forbrugt og videresendt regningen for den nævnte vare: en stueren, human, anstændig, retfærdig og fair udlændingepolitik som *moraliske gratister*.

Den foreslåede brugerbetaling – eller konsekvenspædagogik – kunne indledes på folkeskoleområdet, og hér er svaret simpelt: De, der har stået i spidsen for udlændingepolitikken, må melde deres *egne efterkommere* ind i de skoler med over 50 pct. indvandrere af ikke-vestlig oprindelse, som de nu i årtier har ment har været acceptable for andre folks børn. Identifikationen af disse mennesker kan ske ved en gennemgang af de seneste 25 års debat i medierne og stemmeafgivningen i Folketinget. Desuden er der præcedens for særlovgivning på udlændingområdet i vort politiske system i almindelighed og hos partierne bag udlændingepolitikken i særdeleshed, tillige med en skærpet generel appetit for adfærdsregulerende lovgivning.

Anstændighed, personligt ansvar og blinde vinkler

Det er næppe denne løsning, der er tænkt på, men i lederen i *Berlingske* den 12. maj kan man som reaktion på undersøgelsen læse: »Uanset hvor meget vi sværger til det frie valg, må det stå klart, at tvangsflytninger af elever fra et skoledistrikt til et andet kan blive nødvendige, hvis ingen andre løsninger viser sig mulige«.

Indførelsen af brugerbetaling på dette område vil med stor sandsynlighed øge den sociale mobilitet, hvilket der er bredt politisk teoretisk ønske om. Samtidig er der mulighed for at bringe overensstemmelse imellem retorik og praksis: forbrugerne af udlændingepolitikken kan på tætteste hold høste nogle af de fordele, de har hævdet, følger af indvandringen.

Det vil dog vække modstand blandt magtfulde grupper i vort samfund, og tonen vil uden tvivl blive skinger, og de dumsmarte bemærkninger vil stå i kø. Udlændingepolitikken har jo drejet sig om at høste fordele og lade andre betale regningen, mens retorikken har haft til opgave at tilsløre dette forhold. Vi kan derfor ikke forvente, at initiativet skal komme fra de etablerede partier, der har stået bag den hidtidige fordelingspolitik på området.

Der er således plads til både nye partier og bevægelser i Danmark. Alt afhængig af politisk ståsted kunne grundholdningerne bag disse partier bygge på idéer såsom: de bredeste skuldre bærer de tungeste byrder, enhver skal svare sit, brugerbetaling, solidaritet eller personligt ansvar. Samtidig kunne der måske ændres på tendensen til indførelsen af royalt inspireret arvefølge i de gamle danske partier.

Disse nye partier ville kunne danne søsterpartier i en række europæiske lande, hvor fordelingsbyrden på udlændingeområdet har været identisk med den danske, og dermed skabe rammerne for en fælles-europæisk løsning af de fordelingsmæssige problemer og konsekvenser, udlændingepolitikken har afstedkommet.

De nye partier burde ligeledes forholde sig mere ædrueligt til forudsigelserne om den økonomiske udvikling og behovet for importeret arbejdskraft. De gamle partiers evne til at skue ind i den økonomiske fremtid var ualmindelig ringe, da de i 1960'erne i selskab med arbejdsgivere importerede ufaglært arbejdskraft til

Christian Thorup Lund

Danmark. Den blev få år efter ankomsten uanvendelig, ikke alene på grund af den økonomiske krise i starten af 1970'erne og udflytning af arbejdspladser til lande med lavere lønomkostninger, men i høj grad på grund af den teknologiske udvikling og de deraf følgende strukturændringer på arbejdsmarkedet. Den samme fejl forsøges gentaget i dag, styret af kortsigtede individuelle økonomiske interesser, der, når de langsigtede omkostninger indfinder sig, formodentlig igen har tænkt sig at overlade de kollektive omkostninger til de mest udsatte i vort samfund. For ingen tror vel i fuld alvor, at den nuværende økonomiske situation med kraftig vækst og fuld beskæftigelse vil vare evigt? Desuden vil import af »hænder« – lavtlønnet arbejdskraft – ikke forøge det danske BNP pr. indbygger, men store dele af det danske erhvervsliv har øjensynligt kun øje for én af produktionsfaktorerne, hvilket ikke tegner godt for Danmarks fremtid i en globaliseret økonomi.

De kortsigtede individuelle økonomiske interesser er i fuld gang med kampagnen. Den konservative integrationsordfører, Henriette Kjær, udtaler således: »Når vi mangler arbejdskraft i Danmark, så skal det også være muligt for virksomhederne at skaffe den uden et stort bureaukrati, hvor man skal være på en bestemt liste eller tjene et bestemt beløb«. ⁴

Indtil der er indført brugerbetaling for de afledte omkostninger ved udlændingepolitikken, kunne man ønske sig, at medierne var mindre optaget af, hvad der bliver sagt om udlændingepolitik, og i stedet fokuserede på, hvad forbrugerne, herunder de, der ynder at samle underskrifter og fortalere for import af arbejdskraft, bidrog og bidrager med, når hverdagens problemer og udlændingepolitikken reelle omkostninger indfinder sig. I det hele taget kunne man mene, at udlændingepolitikken skulle behandles som andre politik-områder: hvem høster fordele – og hvilke, hvem betaler – hvordan. Spørgsmålet er naturligvis, om der også er behov for nye medier og nye journalister, for at denne indlysende behandling af et politikområde skal se dagens lys?

---

⁴ Borsen.dk: 'Politiske krav om åbne grænser' lagt på siden 3/7 2007 kl. 07:09 af JESPER THOBO CARLSEN.

Anstændighed, personligt ansvar og blinde vinkler

Når pressen heller ikke har sat fokus på konsekvenserne for de danske børn, der går i en klasse med over 50 pct. elever af ikke-vestlig oprindelse, er det måske udtryk for en mangel på social empati, eller en udbredt strukturel »social racisme«?

Da Al Gore bekymrede sig for konsekvenserne af det globale energiforbrug, var der i Danmark ingen journalistiske kriterier, der hindrede, at Al Gores umådeholdne private energiforbrug blev omtalt og taget under behandling. Når danske politikere anvender personlig moral i deres retorik, ser de danske medier det dog ikke som en kærkommen invitation til at gå moralen efter i sømmene.

Pisa Etnisk-undersøgelsen er konsekvent glemt i efterårets valgkamp. Og det i øvrigt i en valgkamp, hvor velfærd og anstændighed er højt på dagsordenen hos alle de gamle partier.

Socialistisk Folkeparti bekymrer sig således om folkeskolen: Højest 22 elever i klassen, 2 lærere pr. klasse i de første 3 år og nye fysiklokaler og toiletter. Sammensætningen af klassen skal ifølge SF overlades til markedskræfterne: »der skal være større frivillighed og flere valgmuligheder i forbindelse med skolevalg i stedet for tvangsspredningspolitik.« I SF ønsker man således ej heller at høste, som man har sået.⁵ Hvem sagde: frivillig tvang?

De, der kan huske en tidligere socialdemokratisk statsminister fra 1990'erne, genkalder sig sikkert også hans tale om menneskesyn. Ikke et eneste medie i landet konfronterede hans udlændingepolitik's fordelingspolitiske konsekvenser med det traditionelle socialdemokratiske samfundssyn. En manøvre, der i øvrigt ville udhule værdien af hans menneskesyn. Det er ikke smukt at overlade omkostningerne for sit menneskesyn til de ringest stillede. Slet ikke for en socialdemokrat.

Med jævne mellemrum refererer pressen til undersøgelser, der viser, at jo bedre uddannet danskerne er, jo mere tolerante er de. Det er jo fint, men hvor er analysen? Hvor stor kontakt har veluddannede danskere og udlændinge i Danmark? Konkurrerer de på boligmarkedet og arbejdsmarkedet? Har det indvirkning på lønudviklingen i deres fag? Sender de veluddannede deres børn i

---

⁵ <http://www.sf.dk/index.php?article=10620>.

Christian Thorup Lund

ghetto-skolerne? Konfronteres de med de problemer og dilemmaer, dette medfører i dagligdagen? Rammes de og deres efterkommere i samme omfang som de ringest stillede af den kriminalitet, hvor udlændinge er overrepræsenteret i statistikken? Forsæt selv rækken af spørgsmål, der ligger lige for – og fokusér ikke kun på, hvem der taber, husk at der også er danske grupper, der vinder fordele i dette spil.

Selv må min familie og jeg betale en høj pris for at undgå ghetto-skolerne. Hvis udgifterne hertil bliver betragtet som skat, vil selv ikke Henning Dyremose ønske at bytte skatteprocent med os.

Bortset fra kristendommen eksisterer der næppe nogen møntfod, der er gået så stærk inflation i, som moralen hos netop dem, der efterspørger og har ført en stueren, human, anstændig, retfærdig og fair udlændingepolitik i de seneste 25 år. Deres moral er i den grad faldet i værdi, udhulet og miskrediteret, at end ikke den europæiske centralbank vil kunne give den sin gamle købekraft tilbage. For selv med en kommende indførelse af brugerbetaling har de pågældende pålagt de dårligst stillede i vort samfund omkostningerne for deres amoralske praksis i et kvart århundrede – og det med en moralsk cigar-føring, der får selv nihilister til at rødme.